

JAARPLAN 2019 KNNV AFD. VOORNE

NATUURSTUDIE/NATUURBELEVING/NATUURBESCHERMING
ACTIEF IN DE HOLLANDSE DELTA

Mycena suiker.

© Eline Vis

Colofon

Vastgesteld door de ALV van de KNNV
afdeling Voorne d.d. 20 februari 2019

Tekst: Theo Briggeman
Begroting: Marianne op den Dries

Foto's: Theo Briggeman, Hans op den Dries,
Dick Zwart, Geert van der Veen & Eline Vis.

*Secretariaat: Peter Vermaas, Schudegge 17,
3224 BP Hellevoetsluis. Telefoon: 0181-324058
email: secretaris@voorne.knnv.nl*

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Natuurstudie.....	3
Onderzoek	3
Natuureducatie.....	5
Cursussen.....	5
Excursies	5
Lezingen.....	6
Natuurbescherming.....	6
Samenwerking	7
Soortenorganisaties.....	7
Gemeenten.....	7
Communicatie	8
Organisatie	8
Gewesten.....	8
Archivering.....	9
Coördinatorenoverleg	9
Financiën	10
Begroting 2019	10
Toelichting bij de begroting 2019.....	11

Inleiding

Voor u ligt het Jaarplan 2019 van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV) afdeling Voorne. Daarin worden de speerpunten voor onze werkzaamheden in dit jaar aangegeven. Ook voor dit jaar hebben we keuzes moeten maken. De nagestreefde activiteiten passen binnen het Beleidsplan 2017 – 2020.

Natuurstudie

Onderzoek

De inventarisaties van terreinen worden, onder meer op verzoek van terrein beherende organisaties, gecontinueerd. In het jaarlijkse overleg is met deze organisaties afgesproken waar deze inventarisaties zullen plaatsvinden. Aandacht is ook gevraagd voor de rechten op het gebruik van deze gegevens. Getracht wordt meer bekendheid te geven aan gepubliceerde rapporten, bijvoorbeeld door het publiceren van stukjes in *Natura*, andere tijdschriften en ons eigen magazine *In de Branding*. We zullen bij het verschijnen van belangrijke rapporten ook persberichten gaan uitbrengen zodat het grotere publiek maar ook de overheid meer bekend raakt met onze activiteiten.

In januari zal de 22ste editie van de wintertelling van roofvogels plaatsvinden. Deze telling zal

nagenoeg gelijktijdig door HWL in de Hoekse Waard worden uitgevoerd. Onderzocht wordt nog of dit project in samenwerking met de Werkgroep Grauwe Kiekendief ook in het noorden van Nederland kan plaatsvinden. De zoogdierwerkgroep zal in deze maand de jaarlijkse stand van de vleermuizen in alle bunkers inventariseren. Het onderzoek naar het voorkomen van paarse strandlopers op de Brouwersdam, een rode lijst soort, gaat het 3^e jaar in.

De uilenwerkgroep zal als vanouds de nieuwbakken kerkuilen ringen en zo nodig nog meer kasten bijplaatsen. Aan de oevers van het Oostvoornse Meer (OVM) zal de ringgroep in voor- en najaar door middel van opgezette netten trekvogels vangen en ringen. In september zal wederom een ringdag worden georganiseerd om een breder publiek met dit fenomeen bekend te maken. Voor RAVON zal het glasaaltjes-project worden voortgezet.

In samenwerking met Vogelbescherming en zusterorganisaties in de Delta zal een project gericht op de bescherming van de strandplevier, een rode lijstsoort, worden opgezet. In totaal zullen de werkgroepen ruim 45 onderzoeksprojecten uitvoeren.

Kenniscentrum

De KNNV afdeling Voorne heeft de ambitie een vraagbaak op het eiland en daarbuiten te zijn als gaat om het de belangen van natuur en landschap. Daartoe worden jaarlijks veel inventarisaties uitgevoerd en aan terreinbeheerders ter hand gesteld. De plaatselijke en regionale overheden worden benaderd voor actief overleg over de waarden en de mogelijke bedreigingen daarvan. Het

jaarverslag zal vooral gericht zijn op de ontwikkelingen in natuur en landschap en daar waar nodig overleg voeren met samenwerkingspartners en overheden en bedrijven. Een verdere verbetering van ons magazine "In de Branding" past in dit streven.

Voorlichting aan de inwoners van Voorne-Putten en Goeree Overflakkee over de regionale natuurwaarden is van groot belang. Dat gebeurt onder meer via een aanbod van lezingen, cursussen en publicaties.

Soort van het jaar. Verslag zal worden gedaan van de resultaten van het onderzoek naar de groene specht in 2018. In 2019 zal de **kolibrievlinder de soort van het jaar** zijn. Het gaat om een dag actieve nachtvlinder die bij het grote publiek tot de verbeelding spreekt.

Quackgors. In november 2018 zijn de Haringvlietsluizen op een kier gezet. Het is de bedoeling dat het zoute zeewater op een beperkte wijze naar binnen zal kunnen stromen. Besloten is de effecten van dit besluit gedurende een periode van tenminste 5 jaar voor het natuurgebied de Quackgors te monitoren. De werkgroepen van onze afdeling zullen in het Quackgors op een integrale manier de effecten van het Kierbesluit inventariseren. In 2018 is daartoe een nulmeting uitgevoerd. De resultaten van dit eerste onderzoek worden in editie 2019/1 van In de Branding gepubliceerd. In 2019 zal het eerste jaar van de nieuwe situatie in beeld worden gebracht. Vogels, planten, zoogdieren, dag- en nachtvlinders als ook de paddenstoelen worden daartoe geïnterviewd.

Groene Strand: op verzoek van het Zuid-Hollands Landschap zullen de werkgroepen een integraal onderzoek uitvoeren naar de effecten van een aantal beheersmaatregelen die hier met een financiële bijdrage van het bedrijfsleven kunnen worden uitgevoerd. Het onderzoek zal tot 2021 duren. Het onderzoek zal in 2019 starten. Er wordt onder meer gewerkt met een nachtcamera. We willen bijvoorbeeld weten of de vos in het gebied voorkomt.

Natuureducatie

Cursussen

In 2019 zullen IVN en KNNV het eerste halfjaar de gidsencursus afronden. Daarnaast wordt een vogelcursus voor gevorderden georganiseerd. In het tweede halfjaar worden een zoogdiercursus, vlindercursus, een paddenstoelencursus verzorgd. Mogelijk komt er in het najaar ook een bomencursus tot stand.

Voor de zomermaanden wordt bezien of we gebruik kunnen maken van het landelijk concept van een mini-dagvlindercursus. Deze wordt in samenwerking met de Vlinderstichting en de landelijke KNNV georganiseerd. Voor de periode december 2018-januari 2019 gaan we meedoen in het verband van de landelijke KNNV-actie een mini vogelcursus aan te bieden, welke wordt gevolgd door de nationale Tuinvogelcursus van Vogelbescherming in januari 2020. Samen met het IVN wordt gewerkt aan een cursus over vogeltrek, welke mogelijkerwijs nog in 2019 wordt gegeven. Cursussen zullen voor leden en donateurs met korting worden aangeboden.

Excursies

De excursiewerkgroep heeft wederom een jaar dekkend excursieprogramma georganiseerd. Onze afdeling doet als vanouds weer mee aan de nationale Vogelweek in mei (Vogelbescherming) en voor het eerst aan de week van de Veldbiologie in oktober (landelijke KNNV). In oktober participeren we weer in de landelijke actie Nacht van de Nacht. De vooral gepensioneerde leden gaan in het kader van de Woensdagtellers wekelijks op vogelexcursie. Een groepje paddenstoelenkenners gaat eveneens wekelijks op excursie. In augustus vindt de jaarlijkse Estafette Dag plaats.

Determinatieavonden

De plantenwerkgroep verzorgt met name in het winterhalfjaar determinatie avonden van tijdens de inventarisaties gevonden soorten planten, mossen, grassen, takken en bladeren. Daarvoor zijn binoculairs beschikbaar. De zoogdierwerkgroep pluist elke twee weken de braakballen van uilen. De vogelwerkgroep organiseert trainingen in bijvoorbeeld vogelgeluiden en het herkennen van vogels aan hun veren.

Lezingen

In februari verzorgt de Vlinderstichting een lezing over dagvlinders, in het bijzonder over soorten die in het Voornes Duin zijn te zien. In het najaar zal samen met her IVN een tweede algemene lezing worden georganiseerd.

Daarnaast wordt in najaar in een weekend een zogeheten **Pop Up Dag** georganiseerd, waarin een aantal leden een voordracht zal houden over onderwerp dat hen bijzonder bezig houdt. De bedoeling is daarmee een groter publiek bekend te maken met het werk van onze afdeling maar tegelijkertijd de eigen leden ook te informeren over de intrigerende maar vaak onbekende onderwerpen waarmee individuele leden zich bezig houden. Verschillende werkgroepen organiseren tot slot als vanouds lezingen voor hun eigen leden. Deze lezingen zijn doorgaans ook voor belangstellende andere leden toegankelijk.

Kampeerweekend

In 2018 is de traditie van een kampeerweekend voor onze afdelingsleden in ere hersteld. Het voornemen bestaat om in 2019 een dergelijk weekend wederom te organiseren, vermoedelijk in september.

Natuurbescherming

De plannen rond het autostrand in Oostvoorne worden ook dit jaar kritisch gevolgd. We zullen ons daar als vanouds tegen verzetten. De plannen om de metro door te trekken naar Hellevoetsluis en Brielle baren de nodige zorgen. Onze afdeling zal zich daar zo nodig actief mee bemoeien. Dat geldt ook voor de verschillende nieuwe bestemmingsplannen die in procedure komen, zoals het plan Duinweg 2-4 van de gemeente Hellevoetsluis waarop al in 2018 een zienswijze is ingediend. Dat geldt ook voor de Visie Hellevoetsluis ZO (uitbreiding

Farm Frites). Met de gemeente Westvoorne zal worden overlegd over de ontwikkeling van de Voordelta, waarin zich een veelbelovende, waddenachtige, ontwikkeling voordoet.

De Stichting Duinbehoud heeft ons verzocht nauwer te gaan samenwerken. Twee van onze leden zijn ook duinconsulent. Bezien wordt op welke wijze dat zou kunnen gebeuren. De geplande oprichting van een eigen werkgroep natuurbescherming komt moeilijk van de grond. Vooralsnog coördineert het bestuur deze werkzaamheden waarbij gebruik wordt gemaakt van de specifieke kennis van werkgroepsleden en andere leden.

De samenwerking met de milieufederatie wordt gecontinueerd. De per 1 januari 2017 ingevoerde Wet natuurbescherming geeft nog steeds veel zorgen. Een eerste scholing op dit gebied is aan de leden van de VWG gegeven. We zullen ons onder meer richten op de bescherming van ganzen, smienten, roeken en eksters. De ontwikkelingen rond het Haringvliet en de bebouwing van de kust zullen nauwgezet worden gevolgd. Daarbij wordt intensief samengewerkt met Vogelbescherming, SOVON, Delta Milieu, Natuurmonumenten, het Zuid-Hollands Landschap en de regionale natuurbeschermingsorganisaties.

Samenwerking

Soortenorganisaties

In landelijk opzicht zal bezien worden of we (nog) intensiever kunnen samenwerken met organisaties als FLORON, SOVON, de Vlinderstichting, et cetera. Met FLORON sluiten we bijvoorbeeld aan bij het project Eindejaarsplantenjacht. In SOVON-verband wordt aandacht besteed aan het jaar van de wulp en wordt meegedaan met verschillende tellingen zoals waterwildtellingen, PTT-tellingen en slaapplaatstellingen. Voor RAVON wordt wederom het glasaaltjesproject uitgevoerd. In het duingebied van ZHL wordt ook de zandhagedis weer geïnventariseerd. Voor de Vlinderstichting worden verschillende vaste routes gemonitord.

Gemeenten

Op de Estafettedag in 2018 is voor het eerst een viertal wethouders van de gemeenten op Voorne Putten uitgenodigd om met ons werk kennis te maken. Een drietal wethouders gaf gevolg aan deze uitnodiging. De gemeente Hellevoetsluis heeft onze afdeling uitgenodigd voor overleg over verdere samenwerking. In 2019 zal deze samenwerking vorm krijgen.

Gedacht wordt aan het (verder) stimuleren van natuurlijke vormen van bermbeheer, de aanleg van een vlinderidylle, het promoten van vergroening van particuliere tuinen (de zgn. operatie steenbreek), het in een vroeg stadium voeren van overleg over nieuwe bestemmingsplannen en het

verzorgen van voorlichting aan de inwoners over de belangrijke natuurgebieden binnen

deze gemeente. Daarbij wordt onder meer gedacht aan het Quackgors, waarin onze afdeling veel onderzoek doet naar de gevolgen van het Kierbesluit. De gemeente zelf profileert zich als bijengemeente. Onze afdeling zal zich bij dit initiatief aansluiten. Bekeken wordt of de banden met de gemeenten Westvoorne, Brielle en Nissewaard verstevigd kunnen worden.

Communicatie

Het magazine “In de Branding” zal dit jaar volledig in kleur en op A4 formaat gaan verschijnen. Daarmee hopen we het blad verder te professionaliseren. Een thema nummer zal onder meer worden gewijd aan digitalisering. In een ander nummer wordt aandacht besteed aan de resultaten van het door de werkgroepen in 2018 uitgevoerde onderzoek in het Quackgors.

Natuurfilmer Piet de Kreij zal maandelijks via onze website en Facebook een korte filmische impressie van de natuurterreinen op Voorne-Putten verzorgen. Daarnaast zal hij een film over het werk van onze afdeling gaan maken, die onder andere als promotie middel kan fungeren.

De in 2018 vergrote rol van de elektronische Nieuwsbrief en Facebook wordt uitgebouwd. Geprobeerd wordt de Nieuwsbrief dit jaar tenminste 10 keer te laten verschijnen. Via Facebook worden niet alleen onze excursies aangekondigd maar wordt daarvan ook “life” verslag gedaan, ook door het plaatsen van foto’s. Ook andere evenementen zoals lezingen en cursussen worden op Facebook aangekondigd. Het beheer van Facebook is tevens ondergebracht bij een lid van het bestuur. Beide middelen spelen een steeds prominentere rol in ons p.r.-beleid. Excursies en lezingen worden altijd via deze weg bekend gemaakt. De verschijning van de Nieuwsbrief is ingebed en afgestemd op die van ons kwartaalblad *In de Branding*. Ook op de website zal de activiteitenkalender een prominente rol spelen. De hier gemelde excursies en lezingen worden automatisch ook op de landelijke website geplaatst. De aankondigingen in ons tijdschrift zullen fasegewijs worden afgebouwd, zodat hierin meer ruimte ontstaat van het plaatsten van inhoudelijke artikelen.

Organisatie

Gewesten

De statuten van onze landelijke organisatie zullen worden gewijzigd teneinde het mogelijk te maken dat de gewesten per provincie worden ingedeeld. De Vertegenwoordigende Vergadering zal er in februari over stemmen.

In de praktijk wordt al met dit model gewerkt, o.a. op het vlak van de natuurbescherming zal de samenwerking verdere vorm krijgen, in verband met de provinciale verkiezingen in maart.

Werkgebied/naamgeving

In toenemende mate moeten we constateren dat de naam van onze afdeling ('Voorne') onvoldoende uitstraalt dat we ook (zeer) actief zijn op Putten, Rozenburg, de Maasvlakte en

Goeree Overflakkee. Zelfs binnen onze eigen landelijke vereniging worden we vaak verward met Voorne of zelfs met "Oostvoorne". Statutair is vastgelegd dat de provincies Zeeland en Zuid-Holland ons werkgebied omvatten. Op ons eiland is al geruime tijd sprake van

bestuurlijke schaalvergroting. Op afzienbare termijn zal er sprake zijn van hooguit twee gemeenten. Op Goeree Overflakkee en in de Hoekse Waard is al sprake van één gemeente. Onze leden wonen nu al op Putten en Goeree. In de Hoekse Waard is nog geen KNVV afdeling actief. Onderzocht zal daarom worden wat deze situatie voor kansen biedt, niet alleen voor de naam van onze afdeling maar ook voor het gebied waarin we actief willen zijn. Gedacht zou kunnen worden om aan te sluiten bij het werkgebied van het waterschap Hollandse Delta, dat een dergelijke ontwikkeling ook heeft doorgemaakt. Uiteindelijk zal een wijziging van de statuten nodig zijn.

Archivering

Speciale aandacht zal er ook dit jaar zijn voor de wijze waarop onze afdeling haar inventarisatie- rapporten structureert en archiveert. Een eerste opzet is inmiddels met het coördinatoren- overleg besproken. Afgesproken is dat de afzonderlijke werkgroepen ook op afdelingsniveau hun onderzoeksverslagen zullen ordenen. Digitalisering is daarbij een speciaal aandachtspunt. Leden die individueel, los van de werkgroepen, onderzoeken uitvoeren of hebben gevoerd, worden verzocht dit bij het bestuur te melden, zodat ook deze gegevens kunnen worden gearchiveerd en op een inzichtelijke wijze toegankelijk blijven.

Coördinatorenoverleg

Het in 2017 ingevoerde overleg heeft zijn nut inmiddels bewezen. Het overleg wordt op structurele basis ingevoerd. Jaarlijks wordt ten minste tweemaal met elkaar van gedachten gewisseld.

Financiën

In 2019 wordt het donateurschap verder vorm gegeven. De leden worden opgeroepen zoveel mogelijk nieuwe donateurs in eigen familie- of vriendenkring te werven. Leden kunnen bijvoorbeeld ook het donateurschap cadeau te doen. Het moet mogelijk zijn op die wijze het aantal donateurs substantieel te vergroten. Bekeken wordt of het mogelijk is de verschillende gemeentes in ons werkgebied daarbij actief te betrekken. De inkomstenbronnen van de afdeling zullen waar mogelijk worden verbreed. Er zal actief worden gezocht naar een fondsenwerver, die zich hier intensief met deze taak bezig zal gaan houden. Getracht wordt het aantal cursussen uit te breiden zodat ook die inkomsten op een hoger niveau komen te liggen. Ten behoeve van ons vernieuwde magazine wordt een campagne gestart om het aantal advertenties te vergroten. Voor drie advertenties zijn in ieder geval toezeggingen gedaan.

Begroting 2019

BEGROTING 2019			
ONTVANGSTEN		UITGAVEN	
Contributies 2019	6600,00	Porto "In de Branding" /penningmeester	500,00
Donaties	150,00	Papier en drukkosten (extern)	1650,00
Rente	0,00	overige kosten	250,00
Gemeente Westvoorne	100,00	bankkosten	150,00
Advertenties IdB	250,00	lezingen algemeen en werkgroepen (150,00)	450,00
Inkomsten uit cursus	300,00	Lidmaatschappen	50,00
		Afdracht landelijk bestuur	4200,00
		zaalhuur	500,00
	7400,00		7750,00
Exploitatie resultaat begroot (excl. cursussen)		-350,00 Tekort	

Toelichting bij de begroting 2019:

De contributie voor 2019 is vastgesteld op € 33,50 voor leden, € 9,75 voor huisgenootleden en jeugdleden € 15,75. Donateurs betalen € 20,--

De contributie afdracht aan het Landelijk Bureau voor 2019 is vastgesteld op € 21,25, voor huisgenootleden € 7,75 en voor jeugdleden € 8,75 nadat de indexcijfers zijn vastgesteld.

Er wordt verwacht dat het aantal leden ongeveer gelijk zal blijven. Het aantal donateurs zal licht stijgen.

De kosten voor de nieuwe In de Branding zijn belangrijk hoger dan het afgelopen jaar. Dit bedrag vloeit voort uit de nieuwe offerte van een andere drukker voor een geheel in kleur uitgevoerde In de Branding.

De portokosten zijn iets hoger begroot. De reden hiervoor is de verandering van bezorging door Sandd (wat goedkoper is dan Post.nl) in combinatie met een verwachte prijsstijging.

De inkomsten uit advertenties zijn gebaseerd op de drie advertenties in het magazine van *In de Branding*.

De inkomsten uit de cursussen in 2019 zijn begroot op een drietal cursussen (een vogel- vlinder en zoogdiercursus). Ook wordt er gekeken of het haalbaar is een bomencursus te ontwikkelen voor het najaar. De inkomsten uit deze laatste cursus vanwege zijn veiligheidshalve niet begroot.